

ՓՈԽՆՁ

ԹԻԻ 966

ՇԱԲԱԹ

1875 ՄԱՐՏ 1

ԱԶԳԱՅԻՆ

Քաղաքական ու երօնական ժողովներն երէկ խառն նիստ բրին :

Ամեն Ս. Պատրիարք Հայրը՝ անձնական տկարութեան պատճառաւ՝ բացակայ էր ժողովոյն գրադման գլխաւոր առարկայք եղան՝ Աղթամարայ և վանայ խընդերք :

Աղթամարայ կաթողիկոսական խընդրոյն համար՝ որոշուեր է թագրիր գրել Բ. Դրան, և հարցունել թէ՛ կայսերական կառավարութեան այժմեան կարծիքն ինչ է խաչատուր Սրբազանի նկատմամբ, մինչդեռ վերջերք յատուկ հրամանագրով մը ո՛չ անպարտ և ո՛չ պարտաւոր յցուցած է զնա : Եւ թէ՛ տաւր տարի անցնելէն ետքն ալ ընդ կասկածանօք կը մնայ, եթէ կասկածելի համարուած է ի սկզբան սպանութեան նախորդին :

Երբ այս խնդիրն Ընդհանուր ժողովոյ կողմանէ խառն ժողովոյ յանձնուեցաւ՝ առ ի քննութիւն քաղաքական մասին, մեք յիշելով Բ. Դրնէն ելած գրութեանց իմաստները, առաջարկեցինք որ Պատրիարքարանը կայսերական կառավարութեան վերջնական կարծիքն առնու և բոստ այնմ տնօրինէ զարժանն : Ահաւասիկ նոյնն ընելով այս անգամ խառն ժողովն՝ խնդրոյն ուղղութիւն տուած կըլլայ, և կը յուսացուի թէ ի մտոյ վախճան կը տրուի յօգուտ և ի շինութիւն ընդարձակ վիճակին Աղթամարայ, որ ի բազմամեայ ժամանակաց հետէ անօք և անօգնական մնացած՝ դառնապէս կը անգատի անդադար :

Խառն ժողովն, յետ այսորիկ, վանայ Պողոս վարդապետի խնդրոյն անցնելով՝ մասնաժողովոյ տեղեկագրոյն վրայ դարձեալ բաւական գիտողութիւններ ըլլալէն և մասնաժողովոյն կողմանէ բացատրութիւններ տրուելէն յետոյ, տեղեկագիրն իւր ամբողջութեամբ ընդունուեր՝ և հաստատուեր է թէ Պողոս վարդապետ անպարտ է զինքն ամբաստանողներուն առջև :

Հետեւաբար որոշուեր է, առաջիկայ նստին մէջ տեղեկագիրը կարգաւ ի ներկայութեան Պողոս վարդապետի և ամբաստանողաց, և ժողովոյն վերջնական որոշումն հաղորդել երկու կողմանց ալ :

Խառն ժողովն երէկ Սոյ կաթողիկոսին հրաժարման խնդրոյն համար ալ որոշում տալու ժամանակ կուներեար, եւ թէ ամուսնական և այլ մասնաւոր խընդերք ընդ երկար չգրադեցունէին զինքը : Երէկ միայն որոշուեր է՝ այս խնդիրն, իբրեւ կարեւորագոյն՝ ինչպէս որ է՝ նախ քան զամենայն նկատողութեան առնուլ :

առաջիկայ նստին մէջ, որ 15 օրէն տեղի կուենայ :

Ըստ որոշման երեսփոխանական ընդհանուր ժողովոյ, երէկ վերջապէս պատրաստուեցաւ՝ յանուն երեսփոխանութեան առ վեհափառ Հայրապետն ամենայն Հայոց ուղղելի գրոյն պատճէնը, և առաջիկայ ուրբաթ օրը պիտի ներկայանայ Ընդհանուր ժողովոյն :

Սիվրիհիսարի Տ. Պողոս քահանայն՝ որոյ ճամբայ հանուած ըլլալը ծանուցած էինք նախորդ թերթով, քանի մ'օրէ հետէ մայրաքաղաքս հասած է :

Ցաւով լսեցինք, թէ Պիլէճիկէն 4-5 ժամ հեռի Ասարճըղ՝ Մուրատչայ՝ թիւրքմէն՝ Չալղարայ և Եէնի գիւղ գիւղօրէից մէջ ընակեալ ազգայինք սովուծանք առաւապանաց մէջ կ'գտնուին մինչև ցարդ, և ոմանք մինչև այն աստիճան յուսահատ վիճակի հասեր են՝ որ հարկադրեր են իրենց աղջիկներն վաճառել օտարաց, և այլք ստիպուեր են՝ կրօնափոխութեան դիմել, աւուրն պարէն հայթայթելու և սովամահ կորստենէ ազատելու համար :

Յիշեալ թշուառ ազգայնոց այս աղիւղորմ վիճակը նկարագրող գրեր՝ սովելոց օգնութեան մեծարդոյ յանձնաժողովոյն հասած, բայց առձեռն պատրաստ բաւական դրամ չըլլալով՝ յանձնաժողովոյն անդամներէն Հալաճեան Բարսեղ և Եսայեան մեծապատիւ Մկրտիչ էֆէնտիներն առաջարկեր են՝ այժմ իրենց անձնականէն փոխ տալ և անմիջապէս օգնութիւն հասցունել : Աներկմիտ եմք, թէ յանձնաժողովն հետեւելով այս ազնուասիրտ և գորովագութ էֆէնտիներուն առաջարկութեան, մինչև ցարդ գործադրուած, և այդ սովաշարժար տառապելոց փրկութիւն ու վերակենդանութիւն եղած է :

Այս առթիւ, յանուն մեր համայն սովեալ ազգայնոց, և ի դիմաց ընդհանուր Ազգիս, ամենախորին շնորհակալութիւն կ'մտաւայնեմք յանձնաժողովոյ առատասիրտ անդամոց, որոց ազգասիրական փութաշնորհութեան շնորհիւ՝ բաւական գումար մը հանգանակելով, շատ կողմեր օգնութեան նուէրներ հասան մինչև ցարդ, և դեռ կ'շարունակեն : Այս յանձնաժողովոյ մեծապատիւ անդամք էին, որ իւրաքանչիւր նախ քան զամենայն հարկաւոր լիքներ նուիրեցին, և փութացուցին սովեալ դաւառները, և անձամբ օրինակ հանդիսացան այլոց և անձամբ շրջեցան և կը ջնջեն հանգանակութեան համար : Այս դիւցաղնական անձնակրութիւնը ընողները՝ մեր

ազգին բարձրագոյն աստիճանէն են :

Ի սկզբանէ անտի կազմութեան՝ այս յանձնաժողովոյն բրած ջանից ու գործոց քաջ տեղեկ եմք. բայց քանի մը տեղեկութիւն՝ հրատարակելէն յետոյ՝ լռել պատշաճ համարեցաք. և չպիտի ստիպուէինք արդ յերասին ծանօթութիւններ տալ՝ եթէ մեր պաշտօնակիցներէն ոմանք, անտեղեկ գոյով յանձնաժողովոյն գործոց, այլ ընդ այլոյ հըրատարակութիւններ չընէին, որք մինչև յապերախտութիւն կէզտին. կամ գաւառացի ազգայնոց ոմանք, յանձնաժողովոյն գործերն այս կամ այն մասնաւորաց չվերագրէին յանգետս :

Երկու շաբաթ յառաջ օտար լրագիր մը, և անկէց առնելով տաճիկ թերթեր ինչպէս նաև հայ թերթ մը, հրատարակեցին թէ Երուսաղիմայ Բեթղէճէմի սիւնազարդ գաւթի համատացութեան ծանուցեալ խնդիրն վերջացեր է՝ Երուսաղիմայ հայ և յոյն Պատրիարքարանաց հաշտութեամբ :

Մեք՝ որ հետամուտ եմք ազգային խնդրոց հրատարակութեան, կարեւորութիւն չտալով այս լրոյն՝ լռութեամբ անցանք, և հարկ համարեցաք սպասել ստոյգ տեղեկութեանց :

Արդ՝ այս շաբթու Երուսաղեմէն մեր սպասած տեղեկութիւններն հասած ըլլալով, կ'ձանուցանեմք թէ այդ խնդիրն վերջացած չէ, և Երուսաղիմայ յունաց Պատրիարքարանը տակաւին կ'աղէ և կը օգրէ, թէ մեք՝ հայքս՝ յիշեալ գաւթին վրայ սեպհականութեան իրաւունք չունինք, և միանգամայն գրաւոր բողոք տուեր են տեղւոյն վսեմափայլ կառավարչին՝ հայ ննջեցելոյ մը յուղարկաւորութեան թափօրն գաւթէն անցնելուն առթիւ, և ի պաշտօնէ ամեն Տ. Եսայի Ս. Պատրիարքին հաղորդուելով՝ պարտաւատշաճ պատասխանը տրուեր է դարձեալ :

Արդարեւ հաշտութիւն մ'եղեր է, բայց ո՛չ թէ այս բուն խնդիրն կարգադրուելով, այլ Ծննդեան Ութօրէից տօնին օրը յիշեալ գաւթին մեր եկեղեցական թափօրն անցած ատեն յունաց կղերին կողմանէ մեր պատուական հորց վրայ եղած յախուռն յարձակման համար, յորում մեր կողմանէ ոմանք վերաւորուեցան, և խաչ ու եկեղեցական ուրիշ ըսպասք ջարդակոտոր եղան : Այս դէպքին համար առ Բ. Դուռն բողոք եղած ըլլալով մեր կողմանէ, քննութիւն ընել հրամայուած էր. յոյնք չեն համարձակեր ի քննութիւն մտնել. յունաց կողմանէ քանի մը եկեղեցականք Տ. Եսայի Ս. Պատրիարք Հօր ներկայացեր, ներում խընդերեր, և Նորին բարձր Սրբազնութիւնն

տեղական կառավարութեան փոխարինութիւն պահանջեր, և ի փոխարէն՝ մաքսատան վերադարձնելն պաշտօնէն հանուելու է :

— Իզմիրի շրջակայքը, ձմրան սաստկութեան պատճառաւ, գայլեր մինչեւ գիւղերը իջնելով՝ խել մը ոչխար ու արջառ յօշատեր են: Տեղ տեղ մարդիկ սառնամազ եղած ըլլալով՝ տեղական կառավարութիւնք հարկադրեր են պատուիրել գիւղացւոց, որ իրենց գիւղերէն ժամանակ մը դուրս չենեն: Գետոց յորդման պատճառաւ, բազմաթիւ անասունք ջրահեղձ եղեր են :

— Բուսնիոյ ազգային ժողովը, յետ բուռն վիճաբանութեանց, որոշեր է զօրքը առաւել քաջ և ընտիր զինել, և առայս՝ 5 միլիոն ֆրանկ փոխ առնուլ :

Անցեալները Հռոմայ Պապին կողմանէ առ ամենայն եպիսկոպոսուն Գերմանիոյ ուղղեալ շրջաբերական կոնգակն՝ հրատարակող գերմանական լրագրի մը թերթերն կառավարութեան կողմանէ ժողովուրդ են, և արտօնատէրն դատի ենթարկուելու է :

Արդէն ծանուցած եմք, թէ այս կոնգակը՝ Պիզմարգ իշխանին և նորա ջանիւք հաստատեալ եկեղեցական կանոնադրութեան դէմ կիսով, և կնգովէ այդ կանոնադրութեան հաւատակող պապական եկեղեցականները :

— Իտալիոյ կառավարութեան ծախսերի հին նաւուց թիւը՝ 23 է, և ասոնց զնոյն վրայ 3 միլիոն ֆրանկ ալ տրուելով՝ ծովային զօրութեան պէտք զեղած շինութեանց պիտի գործածուի :

— Անգղիոյ կառավարութիւնն իմանալով, որ Անգղիոյ թագաւորներէն Գէորգ Գ. ի կենսագրութիւնը պարունակող գիրք մը կայ, 1000 անգղիական լիրա խոստացեր է՝ զայն ունեցող ու բերողին կամ գտնողին :

Կառավարութիւնը կուզէ ջնջել այս գիրքը՝ պարունակութիւնը խիստ գայթակղական և անուանարկիչ ըլլալուն համար: Կըսուի թէ Ամերիկայի մէջ փաստաբանի մը քով կգտնուի :

— Գաղղիոյ մէջ վերջապէս նոր պաշտօնէից բնտրութիւնն եղաւ :

— Գերմանիոյ կառավարութիւնը՝ որ Գաղղիոյ համար Գերմանիայէն ձի տալ արգիլեց, Զվիցերիի զօրաց համար զենք թոյլ տուելու է :

— Սպանիոյ Ալֆոնս թագաւորը պատուանշան ընծայեր է՝ Գաղղիոյ նախագահ Մաքս-Մազոն մարաշխատին և Գերմանիոյ գլխաւոր պաշտօնեայ Պիզմարգ իշխանին :

— Գաղղիայէն փախտական հռչակաւոր Պաղէնի անունը՝ որ ժամանակէ մը հետէ մոռցուած էր, այս օրերս դարձեալ երևան կենէ, հետեւեալ դէպքին պատճառաւ :

Պաղէն առ այժմ Սպանիա կգտնուի. տեղւոյն ժողովուրդը երբ տեսնէ զինքը՝ չանցնիր առանց նախատանաց: Մօտերս Պաղէն իմանալով թէ զօքանչը Մեքսիկայէն Սպանիա պիտի անցնի, Մատրիտէն Սանթանըր դադարէ՝ դիմաւորելու համար: Տեղւոյն բնակչաց մէջ նորա գալուստը լսուելուն պէս, խել մը մանիֆաթուրածիներ և գաղղիացիք նորա հա-

սած աւուր երեկոյն պանդոկին առջևը ժողովուրդ են, 500 հոգիի չափ, կայսերական դրօշակի ձեռքին, որոյ վրայ Պաղէնի անունը նշանակուած և ծաղրաշարժ պատկերներ նկարուած են եղեր. և «վատ սպանիչ» աղաղակեր են, և ուրիշ շատ մը նտխատանօք կշտամբեր են: Այս պահուն Պաղէն պատուհանին մէկ փեղիլը բանալով՝ բազմութեան տեսնուելու է, բայց առաւել կատուեր է ամբոխը, և վերջապէս ոստիկանութիւնը հասնելով հարկադրեր է ցրուել: Պաղէն ներս քաշուելով, բարկութեան ջարդակոտոր ըրեր է սենեակին մէջ գտնուած կարասիքն: Երկու օր ետքը, զօքանչը հասնելով չոգենաւէն դեռ չելած, Պաղէն ծովեղերքը կպտտի եղեր. ճանչցեր են զինքը բեռնակիրք և այլք, և մէկ քանին նախատական ցոյցեր ըրեր են: Պաղէն կատուեր, և մէկուն վրայ կյարձակի եղեր, բայց քովի եղողներէն մէկն արգիլեր է :

— Ճաբոնի ոստիկանութեան կողմանէ հետեւեալ իմաստով հրամանագիր մը ելեր է: — Ճաբոնի կայսեր անցած ատենը, իրեն պատահողը՝ եթէ եւրոպական հանդերձ հագած է՝ անմիջապէս դըլխարկն ձախ թեւին տակ պիտի առնու, և ալ ձեռքը ծունկին վրայ դնելով պիտի բարեւ: Իսկ գլխարկ չունեցողները երկու ձեռքերն զէպի ծունկերն իջեցնելով՝ կայսեր առջև պիտի խոնարհին:

— Այս տարի ինչպէս Աւստրիոյ, նոյնպէս Գերմանիոյ մէջ ձմեռն սառտիկ է. շատ ձիւն եկեր է, և տեղ տեղ երկաթուղիք ու հեռագրական թելերը դադարեր են:

— Պիզմարգ իշխանի ժամանակ մը կառավարական հոգերէ քաշուելու որոշումն՝ ամեն տեղ հրապարակային խորհրդաժողովութեանց ու դիտողութեանց կարեւոր ու ընդարձակ նիւթ մ'եղած է: Ոմանք կհամարին, թէ արդարեւ կառանձնանայ, ինքզինքը դարմանելու և ժամանակէ մը յետոյ առաւել փութով աշխատելու համար. այլք կկարծեն թէ դադարի նպատակի մը համար այսպէս առանձնանալ կկեղծէ, և թէ Պիզմարգ առանձնութեան ժամանակին մէջ առաւել մեծ խնդիրներ յուզած ու կարգադրած է. կան ալ որ կհաւատան թէ Պիզմարգ՝ իւր անձին դէմ եղած դաւաճանութեան երկու անցաղով փորձերէն յետոյ, մահուան սպառնալից բազմաթիւ նամակներ առած ըլլալով՝ վախէն կառանձնանայ: Իսկ մեք կկարծեմք թէ Պիզմարգ, ինչ որ ալ ըլլայ, իւր խոշաղիտութեան ու հանճարոյն ծնունդն եղող Գերմանիան բոլորովին չթողուր, և կաշխատի մինչև որ յարբուռն կատարելութեան տեսնէ զայն:

— Մօտերս Գաղղիոյ մէջ Նաբոլէոն Գ. ի, նորա ամուսնոյն և որդւոյն պատկերներն շատցած ըլլալով, կառավարութիւնը գրավաճառաց և պատկերհանաց պատուիրեր է՝ այսուհետև չվաճառել:

— Հռոմայ Պապը կարգինալութեան աստիճան տուեր է վեց մարդոց:

— Սպանիոյ մէջ պատերազմական ատեան մը կազմուել է, Գարլոսեանց դէմ տրուած պատերազմի մը ատեն վախերնուն փախչող զինուորական հրամանատարները դատելու և պատժելու համար:

Ընդհակառակն՝ պիտի վարձատրուին այն միջոցին ամենայն քաջութեամբ դիմադրող զինուորականք:

Ձիւնաց յաղթանորոշեան հոգեւոր: — Երբոր չինացի մը մեռնի, իւր ծնողքը լաւ մը մեռելոյն աչքերը, քիթն ու ականջները կը փակեն և բերանը ստակ մը կը դնեն. յետոյ աղբիւրի մը քով տանելով մեռեալը, բերանը քիչ մը ջուր կը դնեն, որով մարմինը լուացուած կը համարուի: Երեք օր և երեք գիշեր մեռելոյն վրայ կուլան, և քուրմերը գալով աղօթքներ կը կարդան. երբեմն աղօթքնին կընդհատեն ծնողաց զարնելու համար: Քուրմերն այլանդակ ձայներ կը հանեն՝ մեռելոյն հոգին գողնալու եկող չար ոգին մերժելու համար: Երեք օրէն վերջը մեռելոյն իւր տօնական ըզդեստները կը հագցունեն, և դագաղին մէջ դնելով, գերեզմանը պատրաստուած տեղը կը տանին:

Դագաղին առջեւէն չորս մարդէ բաղկացեալ երկու խումբ կերթայ, ամենքն ալ սպիտակագգետ. ասիկայ չինացւոց մեծ սգոյ նշանն է:

Առաջին խումբը խոշոր տառերով գրուած մեռելոյն տապանագիրը կը տանի. երկրորդ խումբն ալ մեռելոյն մարմինը՝ պատգարակի վրայ դրած: Բաղմաթիւ քուրմեր ալ կերթան ճամբան աղօթքներ կարդալով: Երբ գերեզման կը հասնին և դագաղը գետին կը դրուի, քուրմերը կսկսին ծնողայնորը հնչեցունել, որոց կը յաջորդեն անմիջապէս մեռելոյն ծնողաց կոծերն ալ:

Յուդարկաւորութեան հանդէսը լմննալէն վերջը, մեռելոյն ծնողքն, ազգականներն ու բարեկամները սեղանին շուրջը կը ժողովուին, մեռելոյն յիշատակը պատուելու համար: Քանի մը ժամ, այր և կին կսկսին ուտել և խմել, և ուրախութիւնն առաջին տխրութեան կը յաջորդէ: Այսպէս երկնային կայսրութեան (Չինաստանի) բնակիչներն այս տեսակ յուդարկաւորութեան հանդէս կատարելով, այսինքն ըստ սովորութեան մեռեալն ողբալով, և այնուհետև իրենք զիրենք ուրախութեան, խմելու և ուտելու տալով, առ մեռեալն պարտքերնին կատարած և չար ոգին ալ մերժած կը համարին:

Չինաստանի մէջ քանի մը ընտանիք իրենց մեռելոց դագաղները տուններնին կը պահէին. այս սովորութիւնն երկայնատեան տեսց. և քիչ ժամանակ կընէ որ կառավարութեան օրէնքն արգիլեց զայս և հիմայ երեք օրէն վերջը դիակները գերեզման որոշուած տեղերը կը տարուին:

Չինաստանի բոլոր գաւառաց մէջ գետինները խիստ սուղ են, և եթէ մէկն իւր մեռելոյն համար գերեզման պատրաստել ուզէ, քիչ մը գետին գնելու համար բաւական մեծ գումար մը պիտի վճարէ: Ուստի աղքատ ընտանիքները գերեզմանի ծախքէն աղատ մնալու համար, իրենց տղայոց դիակները հորերու մէջ կը ձգեն: Այս բարբարոս և վայրենի սովորութիւնը տեղի տուած է կարծելու թէ չինացիք անգթաբար իրենց զաւակները կսպանեն:

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ

Փետրվար 28

Քանութիւն	48- 5
Սօսիէթէ Ժէնէրալի բաժինը Անդ. լիբ.	8, 6
Քրէտի » » Օսմ. »	12,
Ներկաթուղեաց » » Քր.	152,25
Թրամուէյ » » լիբ.	5,75
1863ի փոխառութիւն » » Քր.	547,
1865ի » » »	551,
1869ի » » »	296,20
1872ի » » »	82,

ԾԱՆՈՒՑՄՈՒՆՔ

Համեստարարոյ երկտասարդ մը պատ-
րաստ է՝ հայ ու գաղղիական լեզուաց
գաղափարութիւն ընել մայրաքաղաքիս
կամ գաւառաց մէջ, և կամ գրագրու-
թեան ու ուրիշ այսպիսի պաշտօններու
մէջ ծառայել, քիչ ամակամաւ գոհ ըլ-
լալով, և ի հարկին երաշխաւոր ցցունելով:
Ուղղորդեցիք աւելորդի՝ առ անօրինու-
թիւն լրագրոյս:

ՏՈՂԻԿՔ

Մեր ոտանաւոր գրուածներէն մէկ քա-
նին՝ այս անուամբ հրատարակեալ կգըտ-
նուի գրավաճառաց խանութները,
Պաղչէգաւիտ Սուճի Պողոս աղայի խանու-
թը և կամուրջին գլուխը Պարագան:
Գինն է մէկ քառորդ արծաթ մէճիւտ:
Բաւարարիչն է: — Մըկաժք սովու. — Ի
Գաբրէրա. — Աղօթք աւաւօտու վան
աղգային վարժարանաց. — Աղօթք երե-
կոյեան. — Հառաչանք պանդխտին. — Առ-
քաջն վարդան. — Դամբանական մի.
— Բաղերձք:

ԱՄՈՒՐԻԻ ՄԸ ԵՐԱՋՆԵՐԸ

ԿԱՄ

ՄՐՏԻ ԳԻՐԻՔ ՄԸ

ՀՆԳԻՆԱԿ ԻՔ. ՄԱՐԱԿԷԼ

Այս գիրքը՝ զոր իշխման Տէտէեան
տպարանն ի լոյս ընծայած է, մեծ. Մա-
մուրեան թարգմանած է անգղիականէ,
և կըսէ թէ՝ « ոչ միայն զուարճալի՝
այլ և օգտակար կլինի այն հայ երի-
տասարդաց, որ ամուսնութեան խոր-
հուրդը կսիրին տաժել, խիստ անբը-
նական պայմաններով անոր լուծը կրելու
կղիջանին՝ և ապա իրենց անխոհմու-
թիւնն զանազան նեղութեամբ կտուժեն.
կամ անոնց՝ որ ամուսնութեան միայն
տխուր կողմը կնկատեն, անոր մէջ մե-
ծութիւն և փառասիրութիւն կերպրեն
և ահաբեկ կկախին, անոր բուն նպա-
տակն ըմբռնելու բարոյական արիւն-
թիւն և իմացողութիւն չունենալով, և
լաւ ևս կհամարին ամուսնութեան, և շա-
տեր՝ ապօրէն ու շուայտ յարաբերու-
թեանց մէջ իրենց բարոյական և նիւ-
լիական էութիւնը խանգարել: » — Գինն
է 8 զրուշ:

ՎԻՃԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Մեծ. Էքսերճեան Տէլէմաք էֆէնտիի
նշանաւոր երկասիրութենէն երեք հատ
իւղաներկ պատկերներ՝ այս անգամ յանձ-
նաժողովոյ մը ձեռամբ վիճակահանու-
թեան դրուած են:

Վիճակահանութիւնը 500 տոմսով է կը

բաղկանայ, որոյ 3 թիւերը պիտի շահին
միայն երեք պատկերները, որոց առա-
ջինը՝ լսողութեան զգայարանը անձնաւո-
րող կիսամերկ կայս մը կը ներկայացնէ,
երկրորդը՝ Բերայի աղէկաւոր հրդեհին
կենդանի մէկ կենդանապիւրն է, երրորդն
ալ Ովկիանոսի մէջ սոսկալի վաթորիկ մը
բռնուած եռայարկ նաւու մը ալէկոծու-
թիւնը կը ներկայացնէ. այն պատկեր-
ներուն երեքն ալ ընտիր ոսկեզօծ շըր-
ջանակներ ունենալով, իւրաքանչիւրին
արժէքը իրենց վիճակահանութեան դըր-
ուած գինէն շատ բարձր է ըստ վկայու-
թեան և գնահատութեան արուեստա-
գիտաց:

Ներկայ վիճակահանութիւնը յառաջիկայ
կիրակի օրը պիտի կատարուի Ղալաթիոյ
Լուսաւորչեան վարժարանը. իւրաքան-
չիւր տոմսին գինն է մէկ արծաթ մէճիւտ:
Տոմսակները կը ծախուին՝
Քրէտի-Ժէնէրալ պանքան Պետրոս ա-
ղա Տ. Օհանեանի քով, և Պօլիս Մամլոյ
և Հայրենիքի գրասենեակները:

ՀՆՈՑ ԵՒ ՆՈՐՈՑ

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

Վ.Ա.ՍՆ Դ.Ա.ԻԹԻ ԵՒ ՄՈՎ.ԱՆՍԻ

ԽՈՐԵՆԱՅԻՈՑ

ԹՈՒՂԹ ԴԻՈՆԵՍԻՈՍԻ

ՕՐԻՆԱԿԻ ԹԵՇԱՏԱԿԱՐԱՆԱՑ

Դամբարան Ս. Սահաբեան

ՁԵՌԱԳԻՐ ՄԱՏԵԱՆՔ

ԳԵՇԷ ՊՈԼԷ

ՀՐԱՏԱՐԱԿԵԱՑ

Գարեջին Վ. Սրահայեան

Պատմական խիստ հետաքրքրական
տեղեկութիւններ պարունակող, և ամեն
ազգասէր Հայու ընթերցման արժանի՝
նոր հրատարակութիւն մ'է, որ գրավա-
ղառաց խանութները կգտնուի ի գին 5
ճրուշ:

Ա. ՏԸ ՊԷ Ի

ՅԱՅՏԵՆՈՒԹԻՒՆՔ ԵՄԾԿԵԼՈՑ

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ԹԱԳՈՒՆ ԳԻՏՈՒԹԵԱՆՑ

Որ ի նախնի ժամանակաց հետե
միմբէն ցայսօր

Թ.Ա.Գ.Մ.Ա.Ն.Ե.Ա.Ց

Ն. ՃԻՎԱՆԵԱՆ

ՏԵՏՐ 37.

Թերթ առ թերթ կը հրատարակուի
շաբաթն անգամ մը ի գին 40 փարայ.
Ամեն գրավաճառաց քով և կամուրջի
գլուխը պարագան կը գտնուի:

Յ. Մարգարեան կը խոստանայ մինչև
վերջը հրատարակել:

Ինսանա արիզ օրան սըղը իլլէթի սօղու-
տան հասը օլմադ իսէ տէ սլու քէմիք իշխնէ
հէնուզ պիր սարը սուտան խալաթթ օլուպ
ֆազաթ պուշուռն պաղըսը վաղթը կէշմիշ վէ
լայըղըլա թէմէլ թուլմուշ վէ պաղըսը էթ
իլէ քէմիք արասընտա գալմըշ աղըրջա պաղա-
նա մալիւճէ օլուշմադ վէ հըֆսըլա Սլաւ
թաւեա նուղուլ իլլէթինտէն վէ մէրադտան
միւնաղաատան արիզ օլան ելլտէն պաղա եա-
լընըղ սօղուգտան հասը օլան սօղուղ օն սէնէ-
վիք տալի օլստա՝ երէն չարէսի պուլուշմադ
վէ էօթիւրիկէ վէ կէօթիւս թըքանըլընա պէլ
կէվէկլիկ վէ մազաթտա բէյտաճ օլան սըղըլը

մայառըլա մալիւճէ վէրմէք իւղըք սարըլըգտա
քէտրի մէշէօր Ուստա Սիմօն պուլուշուր Մահ-
մուտ-Փաշա ճամխանին ալիուսուշտա օրթատա-
քի գահվէտէ իթթիգա իտէնլէրին գահվէի մէզ-
քիւրտէ կէլմէլէրի վէ իճապընա կէօրէ թարթի
վէ էտվիէսինի պաղմադ իշուռն պուշտան աղ-
տէմ իլան էթմիշ իտէտէ մէզքիւր իլլէթլէրին
իլավէսի իշիւռն պու քէրրէ երէն իլան իտէր:

Վէ սըղը իլլէթի 24 սաաթտա տըղարը չը-
գարըլըմ վէ գասըգ իլլէթինին իճրասընտա
պուլուշուրուղ:

Գարնընտա պատուր օլան պիլ սանճը վէրի
իսէ օնուշտա իճրասընտա պուլուշուրուղ: Ս.

PILULES HOLLOWAY

ԴԵՂԱՀԱՏՔ ՀՈԼԼՈՒԵՅԻ

Լեարդի, ստամոքսի, և աղիքներու ամեն
տեսակ անկարգութեանց համար խիստ ընտիր
է սոյն դեղահատը, նաև ջղային տկարութեան,
ուժաթափութեան և տխրութեան համար. կը
լնէ և անհետ կընէ ամեն տեսակ անշափաւո-
րութեանց հետքերը: Սրտի և երկկամանց վրայ
օգտակար ազդեցութիւն մ'ունի. արիւնը մաք-
րելով նոցա խանգարեալ վիճակը կը կանոնա-
ւորէ, և գրգռելով կենսական գործարանները
կը զօրացնէ: Իւր դեղական մեծ ազդեցու-
թեամբ սրտախառնութիւն, կուժուութիւն,
մաղձային հիւանդութիւններ, որովայնի մէջ
լեցուած կաղեր, գլխի ցաւեր կը վանէ. մար-
սողութիւնը կը չափաւորի, և մարմինը մաք-
րուելով բոլոր այն աղտեղութիւններէ՝ որ շատ
անգամ դանազան հիւանդութեանց սկզբնա-
պատճառ կըլլան, առողջ, ուժեղ, և բնական
գերքը կը գենու:

ONGUENT HOLLOWAY

ՍՊԵՂԱՆԻ ՀՈԼԼՈՒԵՅԻ

Մորթային հիւանդութիւնք և վէրք բուժե-
լու մասին ունեցած պաշտամական յատկու-
թեանցը չհաւասարի բնաւ ուրիշ դեղ մը. հին
կամ նոր թուճաւոր վէրքեր, ուռեցը, քաղց-
կեղ (շիրիփէնչէ), սրունից և ստեանց վէրքեր
կամ բոլորովին կանցնին և կամ կլաւանան.
օգտակար է նաև հարուխի, հաղի, սրտի
բարախման, մանաւանդ օղացաւ (եկէ) ըստած
հիւանդութեան: Իւր կաղգուրիչ և զօրաւոր
ազդեցութեամբ խոյլ (սըրաճա) հիւանդու-
թեան ապականիչ զօրութիւնը ինչ աստիճան
որ ըլլայ՝ կը դիմադրուէ:

Այս դեղերուն գործածութեան եղանակը
նշանակուած է իւրաքանչիւր տուփի վրայ, որ
կը գտնուի ամեն դեղավաճառներու քով, և
մասնաւորապէս Պահճէ-գափու Թաշ խանի կող-
մերը Պ. Գասապեանի դեղարանը՝ Նօ. 7՝ կը
ծախուի:

Աւելի առնել ուղղը կը հրաւիրուի առ հե-
ղինակն տըթթոր Հոլլօուէ Ի Լոնտոն Օքսֆորտ
փողոց թիւ 535:

ՊԱՏՄԱՆՔ ՓՈՒՆՁԻ

1.—Փոռնը 2ՈՐԻՔԵԱՐԹԻ և ՇԱԲԱԹ օրերը
կը հրատարակուի:

2.—Տարեկան բաժանորդագրին է միայն չորս
արծաթ մէճիւտ՝ կանխիկ վճարելի թէ՝ մայրա-
քաղաքիս և իւր արուարձանաց և թէ՝ գաւա-
ռաց համար:

3.—Վէց և երեք ամսոց համար ալ բաժա-
նորդ կընդունուի:

4.—Տեղական ու գաւառական թղթատա-
րութեան ծախքը խմբագրութիւնը պիտի վճարէ:

5.—Հատը 40 փարայ է, և կը գտնուի ա-
մեն Հայ գրավաճառաց խանութները և ձեռքէ
ծախողներու քով:

6.—Մանուցման տողը 40 փարայ է մէկ
անդամի համար: Աւելի աժան կըլլայ աւելի
անդամներու համար:

7.—Խմբագրութեան վերաբերեալ որ և է
գիր ուղղելի առ Տնօրէն-Տէր Հ. Ս. Ալաճաճեան,
Ս. Պօլիս Ալաճա-Համամ Խալիլ խան միջին յարկ
թիւ 19:

ՏՆՕՐԷՆ ԵՒ ՏԵՐ

Հ. Ս. ԱԼԱՃԱՃԵԱՆ

ՏՊԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ Ս. ՊԱՐՏԻՉՈՒՆԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿԵՐՔ
Իրգա փաշա խան թիւ 3